sosyalist
DEVRİM
SOSYALİST DEVRİM PARTİSİ YAYIN ORGANI

SAYI : 7 | 20 MAYIS 1980 | 500 KURUŞ

SAVUNMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASINA VE DAYATILMAK İSTENEN ÇAĞ DIŞI BİR YÖNETİM BİÇİMİNE KARŞI MÜCADELE VERMEK, KANIMCA BUGÜN EN İVEDİ GÖREVLERİMİZ ARASINDADIR. BU MÜCADELEDE CHP'NİN VE CHP SOLUNDAKİ GÜÇLERİN BÜYÜK ROL OYNAYABİLECEĞİ İNANCINI TAŞIYORUM, DİYEN

Cenan Bıçakçı, 15 Mayıs 1980 tarihinde Bülent Ecevit'e mektup yazarak görüşme isteğinde bulundu

- Halkımız, ülkesiyle birlikte var olma mücadelesine doğru itilmektedir. İvedi önlemler alınmazsa bu mücadeleyi kazanmak zorlaşacaktır.
- Süper devletlerden birinin yanında yer almamız çıkacak bir savaşın içinde olmamızı kaçınılmaz kılacaktır.
- Demokrasi güçleri programlı bir mücadeleye kanalize edilmediği taktirde, gelecek günlerde CHP tabanında da, bireysel terör biçiminde tepkiler görülebileceği kuşkusunu taşıyorum.

TÜRKİYE CHP İLE NEREYE GİDİYOR?

Ecevit'in 29 Nisan 1980 günü yaptığı basın toplantısında 1 Mayıs'a ilişkin değerlendirmelerini ibretle dinledik. Ecevit konuya ilişkin olarak şunları söylüyordu: «Türkiyede işçiler, gelişmiş batı ülkelerindekinden geri olmayan ekonomik ve sosyal haklara sahiptirler. Bu hakları sağlayan ve gerçekleştiren CHP'dir... Bu gerçeğin bilincinde olan, demokratik haklarını bilen işçiler, 1 Mayıs'ta demokrasi anlayışıyla bağdaşmayan bayrakların ardında yürüyemeyeceklerdir... İşçi yurttaşlarımın yasa dışı direniş çağrılarına uymamalarını dilerim... 1 Mayıs'ta çıkacak olaylar, işçi haklarının kısıtlanması için hazırlamakta olan tezgâhlara bahane olarak kullanılabilir...»

Ecevit'in bu konuşmasının, en azından CHP yönetiminin demokratik hak ve özgürlüklerden yana olduğuna, bu hak ve özgürlükleri batı düzeyine çıkarmak için içten bir çabanın içinde bulunduğuna inanan demokrat kişi ve çevreler üzerindeki şok etkisi geçmeden, CHP Genel Merkezinin CHP'li belediye başkanlarından 30 Nisan direnişine katılan mensupları hakkında takibat yapmasını isteyen açıklamasına tanık olduk...

Doğrusu bütün bunlar bizim üzerimizde şok etkisi falan yapmadı. Ama burada kalkıp «efendim biz zaten CHP'nin ne olup olmadığına yıllardan beri dikkat çekiyorduk»gibi sinden, kendimize pay çıkartıcı değerlendirmelere girişecek değiliz. Zira gündemdeki konu artık CHP'nin teşhiri değil, fakat CHP ile birlikte Türkiye'nin nereye doğru gittiği ve bu durumda demokrasiden yana olanlara düşen görevlerin ne olduğudur.

Türkiye bugün sınırlı burjuva demokratik niteliğini hızla kaybeden bir sürecin içine girmiştir. «Uyarı mektubu» ile parlamento gündeminin ön sırasına alınan «anarşi önleme paketi» içindeki yasalar, parlementodan geçirilmiş, yürürlüğe sokulmuştur. Bu yasalar, Türkiye toplumunun başlıca «demokratik hak ve özgürlükleri»'ni eskiye oranla büyük ölçüde kısıtlamış, buna karşılık devletin baskı ve kontrol güçlerini yeni yetkilerle donatmıştır. Ancak bütün bu uygulamalar, toplumda normal bir dönemde toplayabileceği ilgiyi toplamamış, beklenen tepkiyi görmemiştir. Toplum adeta bütün bu uygulamalara ve oluşmalara sağır kalmış, gözlerini kapamıştır. Zira «ekonomik önlem paketi»'de bu uygulama ve oluşmalarla aynı zamanda yürürlüğe konulmuş, böylece milyonlarca dar ve sabit gelirli yurttaşın dikkatleri geçim sıkıntısı üzerinde toplanmıştır.

(Devamı Sayfa 4'de)

SDP GENEL BAŞKANI BIÇAKÇI'NIN MEKTUBU :

SAYIN BÜLENT ECEVİT
CHP GENEL BAŞKANI
ANKARA

Son günlerde ülkemiz, daha da belirginleşen ciddi tehlikelerle karşı karşıya bulunuyor. Yıllardır sürdürülen ölçüsüz politika, ekonomik yaşamımızla birlikte demokrasimiz ve bağımsızlığımız açısından en acı meyvelerini veriyor. Halkımız, ülkesiyle birlikte var olma mücadelesine doğru itilmektedir. İvedi önlemler alınmazsa bu mücadeleyi kazanmak zorlaşacaktır.

Bir çok problemimiz var. Bunlar arasında sanırım en önemlileri ülkemizi daha bağımlı kılma ve daha anti-demokratik bir platforma oturma çabalarıdır. Yaşadığımız ya da tanık olduğumuz olaylar durumun ne denli kritik olduğunu kanıtlıyor. Örneğin, Amerika ile yapılan ve önümüzdeki günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne gelecek olan Savunma İşbirliği Anlaşması'na Sovyetler Birliği'nin gösterdiği tepki ülkemizin geleceği açısından dikkat çekicidir. Savunma Işbirliği Anlaşması'yla statüsü çizilen topraklarımızdaki Amerikan üsleri hiç kuşku yok ki Sovyetler Birliği'nin güvenliğini tehdit etmektedir. Ne ki bu üsler aynı statüyle 30 yıldır Türkiye'de bulunuyor. Bildiğim kadarıyla, son Savunma Işbirliği Anlaşması üslerin statüsünde bir değişiklikte getirmiyor. **Ama Sovyetler Birliği 30 yıldır böyle bir tepki göstermemişken bugün Türkiyenin nükleer mezarlık haline gelebileceğini söylemektedir. Bu tehdidin Sovyetler Birliği'nin Afganistan üstünden Basra Körfezine sarkmak istediği bir sırada yapılması raslantı sayılamaz. Böyle bir tavır, Sovyetler Birliği'nin daha sert bir dış politika izleyeceğini, Ortadoğu'ya yönelik askeri ve diplomatik bir taarruz niyetinde olduğunu gösterir.**

Bu gün Amerika'nın nüfuz alanı içinde olan Türkiye, iki süper devletin çıkarlarının çatıştığı bir bölgede bulunuyor. Bu süper devletlerden birinin yanında yer almamız çıkacak bir savaşın içinde olmamızı kaçınılmaz kılacaktır. Ülkemizi ilgilendirmeyen menfaat çatışmaları nedeniyle çıkabilecek bir nükleer savaşla her an karşı karşıya bulunduğumuzu söylemek sanırım karamsarlık sayılamaz.

Bağımlı bir dış politikanın iç politikamıza nasıl yansıdığı 1947'lerden bu yana sık sık görülmüştür. Büyük ölçüde dış ilişkilerin de etkisiyle Türkiye demokrasisi en geri noktalara çekilmek isteniyor. Bu niyetlerin bir ölçüde gerçekleştirildiğini de görüyoruz. Dış güçler ve içerdeki egemen çevreler bu gün artık silahlı sağ bir cuntaya pek gereksinme duymuyorlar. Çünkü sağ bir cuntadan bekledikleri bir çok şeyler bu gün yürürlükte. Devlet terörü alabildiğine yaygınlaştırılıp baskılar yasal ha-

(Devamı Sayfa 4'de)

«BASKILAR YASAL HALE GELMİŞ, DEVLET TERÖRÜ ALABİLDİĞİNE YAYGINLAŞMIŞTIR»

Bıçakçı: «CHP aklını başına almalıdır. Kendi başını kurtarmak için aklını başına almalıdır. Bunun için ön koşul, sağa kaymaktan vazgeçmek, tüm solla diyalog kurmaya yanaşıp anti-faşist bir cephede yer almaya hazır olmaktır.»

SDP Genel Başkanı Cenan Bıçakçı, CHP Kayseri İl Başkanının öldürülmesi üzerine basına bir açıklama yaparak, Faşizmin sosyalist devrimciler yanında CHP.yi de hedef aldığını, bu gelişmelerin CHP'yi faşizme karşı kesin tavır almaya zorladığını belirtmiştir. Açıklamasında devlet terörünün alabildiğine yaygınlaştığında söyliyen Bıçakçı, CHP'nin demokrasi cephesiyle milliyetçi cepheyi birbirine karıştırmaktan vazgeçmesi gerektiğine de işaret etmiştir. SDP Genel Başkanının açıklaması şöyledir:

Cinayetler zincirine Adana CHP il başkanından sonra, Kayseri il başkanının eklenmesi faşist çetelerin saldırı alanını nerelere vardırdığının göstergesi oldu.

Cinayetlerin bu boyuta erişeceğini yıllar öncesinden söylemiştik. Faşist katillerin sosyalist devrimcilere saldırmakla kalmayacaklarını, giderek tüm yurtseverleri, demokratları ve kendilerinden olmayan herkesi hedef alacaklarını purgulamış, CHP'yi faşizme karşı kesin tavır almaya çağırmıştık. Son yıllardaki olaylar ne yazıkki bizi doğrular biçimde cereyan ediyor.

Koşullar bu pün CHP'yi durum muhasebesi yapmaya ve faşizme karşı mücadele biçimini gözden geçirmeye zorlayacak niteliktedir. Görülüyor ki, alabildiğine aktif faşist güçler karşısında CHP'nin pasif tutumuyla başarı sağlamanın olanağı yok.

Sağ güçler de biliyor ki, CHP komünist hatta sosyalist bir parti değildir. Ne ki, komünizm suçlamaları karşısında CHP yöneticilerinin telaşa kapılarak giderek sağa yanaştığını gördükçe bu oyunu başarıyla sürdürmektedirler. CHP yöneticileri öncelikle bu kompleksten kurtulmalıdır.

Meydanı, demokrasiyi katledip ortalığı kana bulayanlara bırakmakla demokrasi korunamaz. Oysa CHP, pasifizmini demokrasiyi koruma gerekçesine dayandırarak, işçi sınıfının ve anti faşist tü mgüçlerin etkin eylemlerine karşı çıkmaktadır.

Olaylara, sağ cuntanın gelebileceği kuşkusuyla yaklaşan CHP, durum tahlillerinde gerçekçilikten çok uzak yerdedir. Görülüyor ki, bir sağ cuntanın yapabileceği her şey bu gün de sürdürülüyor. Baskılar yasal hale gelmiştir. Devlet terörü alabildiğine yaygınlaşmıştır. Faşistlerce kurtarılmış bölgeler mahalle düzeyini aşmış, şehirler hedeflenmiştir. Yakalanan sol terörcüler reklâm edilmekte, sağ terörcüler serbest dolaşmaktadır. Faşist ideoloji devlet yayın organlarından propağanda edilmektedir. Ve CHP yöneticileri komünistlik suçlamalarının telaşı içinde, 30 nisan eylemlerine katılanlara ceza verilmesi için örgütüne talimat yağdırmakta, bir mayıs eylemlerine karçı çıkmakta, zaman zaman Demirel, hatta Türkeş ağzıyla konuşmaktadır.

CHP aklını başına almalıdır. Kendi başını kurtarmak için aklını başına almalıdır. Bunun için ön koşul, sağa kaymaktan vazgeçmek, tüm solla diyalog kurmaya yanaşıp antifaşist bir cephede yer almaya hazır olmaktır. CHP, demokrasi cephesinde yer almakla milliyetçi cepheyi birbirine karıştırmaktan da vazgeçmelidir. Kara güçlerin üstümüze yürümesi, kara kara düşünerek, ağıtlar yakarak önlenemez.

1 Mayıs 1980 ve düşündürdükleri

Önceki yıllarda, yalnızca, İstanbulda kutlanan «İşçi Sınıfının Birlik ve Dayanışma Bayramı», bu yıl egemen çevrelerin paniğe kapılmaları nedeniyle, bütün yurtta kutlandı. Toplumsal olaylarda kullanılan silahlar sık, sık geri teper, 1980 1 Mayısında da egemen sınıfların terörü geri tepti, bayram bütün yurtta kutlandı.

Sınıflı toplumlarda hayatın kendisi bir sınıf savaşıdır. Bu savaş her gün durmadan devam eder. Ufacık bir işyerindeki bir toplu sözleşme, bir grev, bir direniş hep sınıf savaşının birer parçalarıdır. Bunun gibi, bir faşist diktatörlüğün yıkılıp yerine işçilerin egemen olması da bir sınıf savaşıdır, sadece boyutları farklıdır. Esas, temel aynıdır. Sürüp giden, hiç durmayan bu savaşta, ege men olanlar güçlü görünürler. Ama her zaman da güçlerinden emin değillerdir. Altlarındaki toprağın kaydığını hissederler. Bu da onları çılgına döndürür, zulme götürür. Anadolu insanı çok zulüm görmüş, çok zalimler tanımıştır. Ama zalimlerin hiçbiri payidar olamamış, döktükleri kanda boğulup gitmişlerdir.

Türkiyede, işçiler bugüne kadar hiç kan dökmeiler, ama onların kanı çok akıtıldı. Kanlı pazarlarda», «kanlı 1 Mayıslarda», Kahramanmaraş soykırımında, kahvelerde, evlerde, yollarda, otobüslerde cok işçi-emekçi kanı akıtıldı. Anayasaya göre bütün TC. Yurttaşlarının devleti olan, devlet, kanlı katilleri bir türlü bulamaz, bulduklarını ise, kuş uçmaz askeri cezaevlerinden kaçırırken, işçilerin yılda bir gün bayram yapmalarına tahammül edemiyor. Tam 30 ilde 1 Mayıs Bayramının kutlanmasını yasaklıyor. Bu gösterge ilginçtir. DİSK bu yıl oyuna gelmedi. İşçiyle askeri karşı karşıya getirmek isteyenlerin heveslerini kursaklarında bıraktı. 1 Mayıs bayramını gitti Mersinde kutladı. Yasak konan 30 ildeki işçilerde, radyolardan, televizyonlardan, gazetelerden dehşetengiz yasaklama bildirilerini dinleyerek bıyık altından güldüler ve bayramlarını bir gün önce, 30 Nisanda işyerlerin bir saattan bir güne kadar iş bırakarak kutladılar. Egemenlerin telaşına bakıp, kendi güçlerini bir kez daha fark ettiler, düşünmeye koyuldular...

OKURLARDAN

İNSANLAR SADECE FAŞİST KURŞUNLARİYLE ÖLMÜYOR. AYNI ZAMANDA AÇLIK DA ÖLDÜRÜYOR

AP azınlık hükümetinin bütün açıklamalarına karşılık, yurdumuzda akaryakıt sıkıntısı henüz ortadan kalkmış değildir.

Örneğin Hatay'da, bir varil motorin karaborsada 6 bin liranın üzerindedir. Resmi fiyat ise 4 bin lira dolaylarındadır. Fakat yine de bulunamıyor. Çiftçi tarlasını sürememe korkusundadır. Küçük çiftçinin her zaman parası yok ki bulduğunda stok etsin. Parası oluncа da ya bulamıyor, karaborsada bulunsa bile bu sefer de parası bu yüksek fiyattan almaya yetmiyor. Dolayısıyla küçük çiftçiler geleseklerinden endişe ediyorlar.

Hatay'dan Arap ülkelerine giden kamyon ve TIR'lar vardır. Bunlar dönüşlerinde motorin getiriyorlar. Varilini 3500 liradan veriyorlar. Küçük çiftçi haklı olarak bunların yolunu gözlüyor. Zira her varilde 600 liraya yakın bir kâr sağlıyor.

Bunun yanında çiftçileri düşündüren diğer bir konuda, «Çukobirlik»ın kendilerine henüz prim veya «güçlendirme kredisi» vermemiş olması. Çiftçilerin çoğunluğu »Çukobirlik»'ten gelecek bu paraya umut bağlamışlardır. Önümüz pamuk çekim zamanı. Motorin su gibi akacak, tarlalar ekime hazırlanacak, devamında pamuklar sulanacak. Ama elde ne para vr ne de ortada Motorin...

Hiç şüphesiz bu akaryakıt, dolayısıyla enerji sıkıntısı bütün dünya için söz konusu. Hele ileri kapitalist ülkeler, sanayi ülkeleri için durum daha da vahim. Zira fabrikalar çalışamıyor. Zenginler dilendikleri gibi gezip tozamıyor. Bunlar ise düzeni kökünden sarsıyor.

Memleketimiz bir tarım ülkesi olduğundan, en çok kullanılan güç, insan gücü oluyor. Bu nedenle yurdumuz için tarım, her şeyden daha önemli. Motoru akaryakıt harekete geçiriyorsa, insanı harekete geçiren de besindir. Akaryakıt başka alanlardan tasarruf edilerek tarıma verilse, hem daha az akaryakıt tüketilir, hemde insanlarımızın daha iyi beslenmesine olanak tanınır.

Kapitalist düzende kapitalistler, daha çok kâr sağlamak için işçilerin kanını emerken, öte yandan Afrika'da, Hindistan'da insanların kanını açlık emmektedir. Geriye insanlıktan çıkarılmış binlerce, milyonlarca insan kalıyor. İnsan...

İnsanlar sadece faşist kurşunlarıyla ölmüyor. Onları aynı zamanda açlık'da öldürüyor. Bu yönetimle bizimde kaderimiz, eninde sonunda bu olacaktır. Vakit geçmeden toparlanalım!

Mehmet Kara - Hatay

SPOR'UN KATLEDİLİŞİNE GÖZ YUMAMAYIZ !
«Spor bir soğuk savaş aracı olarak kullanılamaz»

İçinde yaşadığımız günler, 2. Dünya Savaşından sonra yaşanan en kritik dönemi oluşturuyor. Dünya hegemonyası için, insanlığın topyekûn yokolmasına yol açabilecek adımları bile atmaktan çekinmeyen süper güçler, el attıkları her alanı olduğu gibi, sporu da yozlaştırmaktan, sporu da kendi çıkarları doğrultusunda bir araç olarak kullanmaktan çekinmiyorlar. ABD'nin, Moskova'da yapılmaşı yıllarca önce kararlaştırılan yaz olimpiyatlarını boykot etme kararı, bu uygulamanın ve değer tanımazlığın en son örneğini oluşturuyor.

Bugün spor denildiğinde anlaşılan, karşımıza çıkan şey, «yarışma sporu». Yarışma sporu; kapitalist dünya ile sosyalist etiketli blok'un ve genelinde tüm ülkelerin, kendi ulusal çıkarlarının propagandasını yaptıkları, ulusal çıkarları kışkırttıkları bir soğuk savaş alanını oluşturuyor. Böylece spor, bir soğuk savaş aracı, hemde güçlü bir araç olarak kullanılıyor.

Sporun olması gereken özüyle bu görünümü arasında, hiç şüphesiz, uzak yakın bir ilişki yok. Şöyle ki; spor, insanların daha sağlıklı bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli olan bir uğraş alanı aslında. Uluslararası ilişkilerde ise spor, ulusların bu alandaki yetenekli bireylerinin, «nötron bombalarının patlamadığı alanlarda» biraraya gelerek, insanlar arasındaki kardeşliği ve barışı pekiştirmeye yarayan bir araç. Ama yukarıda da belirttiğimiz gibi spor, günümüz dünyasında, birbirine hasım güçlerin, sıcak savaşla kanıtlayamadıkları güçlerini, spor sahalarında kanıtlamaya çalıştıkları bir araç. Ve yine spor milliyetçiliği kışkırtmada, canlı tutmada başvurulan bir silâh durumunda.

Olimpiyatları boykot etmeye gelince. ABD'nin bu tutumu, yeni bir soğuk savaş taktiği değilmi? Sanki ABD hiç bir ülkenin iç işlerine müdahale etmiyor? Sanki ABD, bugüne kadar hiç bir ülkeyi işgal etmemiş? Şimdi kalkmış, Afganistan işgalini bahane ederek, Moskova olimpiyatlarına katılmıyor. İnsanın, tüm insanların daha sağlıklı yaşaması ve uluslararası yumuşamada çok etkin bir araç olabilecek spor'un içinde düşürüldüğü bu durum karşısında üzülmemesi ve onu bu duruma düşürenlere hınçlanmaması, onlardan nefret etmemesi olanaksızdır.

ABD'nin bu tutumunu, bundan sonra yapılacak tüm uluslararası spor müsabakalarını tehlikeye düşürdüğü tartışılamayacak bir gerçek.

Sporcular olarak ilk başta bizlerin ve sonrada tüm ilerici ve demokratların ABD'nin oyununa gelmemeleri, sporun «katledilişi»'ne göz yummamaları gerekiyor. Bu doğrultuda ilk yapılacak iş, olimpiyatlara katılma yönünde bir kamuoyu oluşturmak için yoğun bir propagandaya girişmek oluyor. Gazetenizin bu yazımı yayınlayarak, bu işi başlatacağına gönülden inanıyorum.

Yavuz Tanyeri (Ulusal Kayakçı) - Ankara

«12 MART BİR YASAL TERÖR DÖNEMİDİR. DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ASLAN VE HÜSEYİN İNAN, DÜŞÜNCELERİ UĞRUNA YASAL TERÖRÜN KURBANI OLMUŞ, YİĞİT KİŞİLERDİR.»

SDP Kurucusu ve ilk Genel Başkanı

MEHMET ALİ AYBAR:

• «Halkımız Yeni 12 Mart'ların tuzağına düşmeden, ikinci Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin kutsal bayrağı altında toplanmanın yolunu bulmalıdır.»

Sosyalist Devrim Partisi kurucusu ve ilk genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idamlarının yıl dönümünde, Demokrat gazetesinin konuya ilişkin sorularını yanıtladı. Mehmet Ali Aybar, idam kararlarını onaylayan TBMM nin üyesiydi ve bu onaya engel olabilmek için olağanüstü çaba harcamıştı. Ancak ne yazık ki çaba ları, CHP tarafından dsteteklenmediği için sonuçsuz kalmıştı. Biz Mehmet Ali Aybar'ın Demokrat gazetesinin sorularına verdiği yanıtları, okurlarımızın büyük çoğunluğu okuyamamış olabileceğinden bir kezde Sosyalist Devrim'de yayınlamayı zorunlu görüyoruz.

SORU :

Kendine özgü bir mantığı olan «12 Mart dönemi» uygulamaları ve yargılamaları »12 Mart Hukuku» olarak bilinir. Bu dönem şöyle tanımlanabilir: «12 Mart Hukuku» hukuk adına «devlet öfkesi» diyebileceğimiz bir tepkiyle oluşup, biçimlenmiştir. Bu devlet öfkesinin doruk noktalara ulaştığı günlerde, ceza yaptırımlarının kat kat yükseldiğini görürüz. 12 Mart hukuku ceza yasalarını zorlayarak ceza verir.

Bu dönem kamuoyunda, 6 Mayıs 1972'de infaz edilen idam kararlarıyla da bilinir. Bu dönemi ve bu dönemde alınan ve uygulanan idam kararlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

YANIT :

12 Mart, bir «yasal terör» dönemidir. Terörü devlet yapar. Terör yasa kılığına bürünür. Yürürlükteki antidemokratik yasalar zorlanarak ve ters uygulamalara gidilerek, ceberrut devletin, korkunç ve acımasız yüzü, 12 Mart döneminde, olanca çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır. 12 Mart, soldan intikam almanın yasal kılığa sokulmak istenen hareketiydi. Anayasa, Anayasaya rağmen değiştirildi. Şunu demek istiyorum: 1961 Anayasanın insan haklarına dayalı, ilkeleri, bunlara ters düşen yeni hükümlerle kuşatıldı ve pek çok halde, insan haklarına ilişkin ilkeler işlemez hale getirildi. Anayasa Mahkemesi, hukuk teorisi açı rak, Anayasa değişikliklerinin de Anayasa'ya uygun olması esasını getirmişti. Ancak, Anayasa'da yapılan bir değişiklikle, yüce mahkemenin bu alandaki yetkisi sınırlan mıştı.

12 Mart döneminde, pek çok haksızlık yapıldı. Bunları, o tarihlerde gözaltına alınmış, tutuklanmış, işkence görmüş ve genellikle o karanlık günleri kafasında ve yüreğinde yaşamış olanlar bilir. Gen cecik insanlar 12 Mart'ı hayatlarıyla ödediler. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan düşünceleri uğruna, haksız bir idam cezasına çarpılmış, yasal terörün kurbanı olmuş, yiğit kişilerdir.

Günümüzde, idam cezalarının ceza hukukunda hiçbir bakımdan yeri olamıyacağını iddia edenler çoğunluktadır. Gerçekten de, ölüm cezalarının korkutucu, ıslah edici bir etkisi olmadığı, üstelik adli hata halinde tamirinin de mümkün olmaığı bilinmektedir. Kaldı ki, in faz hukuku açısından, tüm cezaların, yeni zihniyet, yeni bir insan anlayışı ile ele alınarak, bir bakıma toplumun ceza verme hakkının, bir başka bakıma da suça itelenmiş kişinin cezalandırılmasının, yeni bir felsefi düzeyde düşünülmesi ve değerlendirilmesi gerekir.

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan, yasa zorlanarak ölüm cezasına çarptırılmıştır. Gerçekten, 146. maddenin, bu gençlerin eylemlerine uygulanması olanaksızdır. Hukukun temel ilkeleri ihlal edilerek ve yasa hükmüyle sanıkların fiilleri arasında bir ilişki bulunmadığı halde, böyle bir ilişki hayalen icadedilerek, ceza verilmiştir. Bu vesileyle, o günlerdede Millet Meclisinde cereyan etmiş olan tartışmaların ve kürsüden yapılmış olan konuşmaların ibaretle hatırlanması gerektiğine işaret etmek isterim.

Hatırlanacağı gibi, bir avuç parlamenter idamlara karşı çıkmıştı. Bunların Meclis kürsüsünden görüşlerini açıklamaları büyük tepkiyle karşılanmış ve o tarihte Meclisin çoğunluğunu oluşturan parlamenterlerin yüreklerini ve kafalarını simsiyah bir örtüyle örttükleri ve acımasız bir intikam mangası gibi hareket ettikleri görülmüştü. Sanki, tarih, o gün noktalanacak ve idam için kalkan parmaklar, insanlığın vicdanında hiçbir gün muhasebeye tabi tutulmayacaktı. CHP ise, İsmet İnönü' nün imzaladığı dava dilekcesiyle idam kararlarının hem esas, hem biçim bakımından Anayasa'ya aykırılığını ileri sürerek bunların iptalini istemişti. Anayasa Mahkeme si, Meclisin aldığı kararı esasa gir meden, biçim yönünden iptal etmiştir. Ne var ki, CHP, Anayasa Mahkemesine, mahkemenin esas hakkında hüküm vermesi için, bir daha başvurmamıştır. Oysa, ikinci bir başvuru, hükmün büyük bir olasılıkla, esastan bozulmasına yol açacak ve bu üç gencin haksız idamları önlenecekti. O tarihlerde ben parlamentoda bulunuyordum CHP'nin, Anayasa Mahkemesi'ne ikinci kez başvurmayacağı anlaşılınca, Milli Birlik Grubuna mensup kimi Senatörlerle kimi CHP'li senatörlerin, kendi adlarına Anayasa Mahkemesinde bir iptal davası açmaları için girişimde bulundum. Başvurduğum senatörlerden olumlu cevaplar aldım ama ne yazık ki, yasanın dava açılması için öngördüğü sayıyı tutturmak mümkün olmadı.

SORU :

Bugün ise, 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın genişletilmesi, Buhran ve Savaş Hali Yasa tasarısı, Özel Güvenlik Örgütü Yasası gündemde. Bir yandan Anayasa'yı değiştirme toplantıları yapılır, DGM'ler yeniden ortaya çıkarılmaya çalışılırken, diğer yandan toplu sözleşme koordinasyon kurulları oluşturuluyor. Yaşadığımız dönemdeki bir özellik de, idam istemi ile yargılanan pek çok tutuklunun bulunması.

Sizce bugünler 12 Mart dönemi gibi, baskıcı bir dönem özelliği gösteriyor mu?

20. Yüzyıl'ın demokratik bir toplumunda idam cezasına yer var mıdır? Toplumsal bunalımları aşmada idam cezalarının yaygınlaştırılması veya hukuksal düzeyde değişiklikler etkili olabilir mi?

YANIT :

Aradan dokuz yıl geçti. Bugün geriye baktığımda, 12 Mart'ı dışa bağlı çıkar çevrelerinin sola karşı bir öç alma hareketi olarak değer lendiriyorum. Bu değerlendirmemde hiçbir kişisel duygu rol oynamıyor. Olayları tarihin terazisine vurarak doğruları eğrilerden ayırt etmeye çalışıyorum. Ve gerçekten, küçük bir teslimiyetçi ve çıkarcı azınlığın Türkiye halkını yasal terörle sindirmeye çalışmış olduğu hükmüne varıyorum. Olayları başlatan şiddet hareketleri önce sağdan gelmiştir ve buna iktidarlar destek olmuşlardır. Bu durum, ne yazık ki, bugün de, başka bir düzeyde devam etmektedir. Sizin de, işaret ettiğiniz gibi, Anayasa'nın yeniden geriye doğru değiştirilmesi için hazırlıklar yapılıyor, DGM' ler, savaş hali yasası gibi baskıcı ve terörcü yasalar gündeme getiriliyor.

Bütün bunlar, halkımızın uyanışına ve bu uyanış sonucunda meydana gelecek düzen değişikliğine engel olma çabaları olarak nitelendirilmelidir. Gerçekten, OrtaDoğu'daki son derece gergin durum da göz önünde bulundurulunca, Amerikan Emperyalizminin Türkiye'de, Ulusal Bağımsızlıkçı hareketin güçlenmesine göz yummayacağı kolayca anlaşılır. Nitekim, bir yandan yasal terörün dayanakları tezgahlanırken, bir yandan da Amerika ile savunma işbirliği anlaşmasının imzalanmış olması ve Nato manevralarının o günlerde yapılması bir raslantı olrak görülemez. ABD, Türkiye'yi elinden kaçırmak istememektedir. Orta-Doğu'da Sovyetlerle giriştiği hegemonya savaşında Türkiye, Amerika'nın elinde bulunan son derece önemli bir kozdur. Kuşkusuz, stratejik konum itibariyle Türkiye, Sovyetlerin gözünde de aynı derece önemlidir. Halkımız, bu gerçekleri görerek ve bilerek, tezgahlanan yeni 12 Mart'ların tuzağına düşmeden, ikinci Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin kutsal bayrağı altında toplanmanın yolunu bulmalıdır.

TİTO'NUN ÖLÜMÜ :

Yeni bir soğuk savaş aracı

Aslında gürültü daha Tito yatağa düştüğü sıralarda koparılmaya başlandı. Şu sıralarda da bütün hızıyla sürdü rülüyor. Bütün batı basını elbirliği etmiş, Tito'nun ölümünün dünya güçler dengesinde son derece olumsuz gelişmelere yol açabileceğini, Yugoslavya içinde büyük sorunlar yaratabileceğini ileri sürüyorlar. Konuya ilişkin çeşitli «Kehanet»lerde bulunuyorlar.

«Öngörüler»in etrafında toplandıkları belli başlı noktalar şunlar :

1 — Tito'nun ölümü, onun kişiliği etrafnda gerçekleşen Yugoslavya birliğinin dağılma ihtimalini de beraberinde getirmektedir.

2 — Ölümden sonra Sovyetler Birliğinin ya doğrudan yada Bulgaristan vasıtasıyla Yugoslavya'ya fiili müdahalesi her an akılda tutulması gereken bir ihtimaldir.

3 — Titonun ölümü, Yugoslavya'da Sovyet yanlısı bir iç darbe ihtimalini gündeme getirmektedir.

Gerçekten Tito herhangi bir kimse değildir. Ölümünün bir takım sorunlar ya_

(Devamı Sayfa 4'de)

Türkiye CHP ile

(Baştarafı 1. sayfada)

«Anarşi önleme paketi»'nin büyük bölümüyle CHP tarafından hazırlandığı ve CHP'nin de desteğiyle parlementodan geçirildiği bir gerçek. Bunu herkes biliyor. Ancak bu «paket»'in CHP politikasında işgal ettiği yer ve yöneldiği hedeflerle, AP politikasında işgal ettiği yer ve yöneldiği hedefler birbirinden oldukça farklı. CHP'nin bu «paket»'e duyduğu gereksinim, ekonomik işlevleri giderek artırılan sözde «sınıflar üstü» devletin, siyasî planda da aynı zamanda etkinliğe kavuşturulma isteminden doğmuştur. Buna karşılık AP'nin bu pakete ve genelde devletin baskı ve kontrol gücünün artırılmasına verdiği önem, burjuvazinin emrindeki devletin, burjuva egemenliğini kayıtsız şartsız sağlamada yeterli hale getirilme gereksiniminden kaynaklanmaktadır.

AP ve CHP'nin konuya yaklaşımlarındaki bu farklılık şüphesiz teorik plânda oldukça önemlidir. Ancak CHP'nin yanılgısı da işte bu noktada başlıyor. CHP, devleti halâ Atatürk dönemindeki devletle karıştırıyor. Ama köprülerin altından çok sular geçti. Devlet kadroları, MC hükümetleri sırasında, bu cepheyi oluşturan siyasal partilerin adamları tarafından alabildiğine doldurulmuş, devlet memurlarının önemli bir bölümü devlet hiyerarşisine değil, ama kendilerini oralara getiren siyasal partilere bağımlı duruma gelmişlerdi. Öte yandan, toplumda yoğun bir biçimde sürmekte olan sınıf mücadelesi artık devlet kadrolarına da sıçramış, devlet bu mücadelenin alanlarından biri haline gelmişti. Devlet artık bürokrasinin değil, ama bürokrasiyi de bir zamanlar sahip olduğu «egemen sınıf» konumundan uzaklaştırıp toplumda mutlak egemenliğini ilan eden burjuvazinin devletiydi. Aslında 22 aylık iktidar dönemi bu gerçeği CHP'nin ta gözünün içine kadar soktu...

CHP bu yanılgısını, belkide geleneksel misyonunu yitirmeyi bir türlü kabul edememekten ötürü, halâ sürdürmekte inat ediyor. Ve Türkiye burjuvazi-devlet güçleri-CHP ve devleti aynen CHP gözlükleriyle görmeye alışmış olan burjuvazi dışında çeşitli sınıf ve zümrelere mensup önemli sayıda yurttaş işbirliğiyle hızla faşizme doğru yol alıyor.

Dikkat edilirse AP azınlık hükümetinin, faşist MHP'nin CHP'ye yönettiği suçlamalar, hep devlet adına yapılıyor. İşlenen tema, sürekli devletin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğu, bu duruma devletten yana olan hiç kimsenin kayıtsız kalamıyacağı. Gerçi devletin «yetkili organları» bildirilerinde CHP'yi suçlamıyorlar ama, onlarda AP azınlık hükümeti ve MHP'nin işlediği temaları işleyerek, dolaylı olarak AP ve MHP'nin devlet adına konuştuklarını, gerçekleri söylediklerini onaylıyorlar.

Bu durum, devlet konusundaki zaafından ötürü, CHP üzerinde büyük bir baskının oluşmasına yol açıyor. Buna birde «Sol» şiddet eylemleri ve devlet adına konuştukları «yetkili organlar»cada tescil edilmiş AP ve MHP'nin, bu eylemlere CHP'nin arka çıktığı yolundaki suçlamaları eklenince, CHP yönetimi panik içinde sağa doğru kaymaktan kendisini alamıyor. CHP'nin 1 Mayıs konusundaki tutumu, 30 Nisan eylemlerine karşı gösterdiği tepki, DİSK'le her türlü ilişkiyi koparmayı göze alması, bu sağa kayışın somut göstergeleri.

Ancak CHP'ye sağda yer yoktur. Sağdaki tüm alanlar gerçek sahiplerini bulmuşlardır. Fakat bu kimliğiyle CHP'ye solda da yer kalmamaktadır. Kitlelerin, CHP'yi desteklemiş kitlelerin, CHP'ye sol diyerek sahip çıkmaları şansı gün geçtikçe azalmaktadır. Sanıyoruz CHP'nin kendi içinde de bölünmeler gündeme gelecektir. Hiç şüphesiz bütün bunlar uzunca (belkide umulandan çok kısa) bir zaman süreci olacaktır. Ama korkarız bu sürecin sonuna ulaşmaya vakit kalmadan, Türkiyede'ki siyasî rejim CHP'ye de tahammül edemiyerek, onu bile yok edebilecek bir güce ulaşacaktır.

CHP yöneticileri yeni bir durum eğerlendirmesi yapmak zorundadırlar. Bugün 1 Mayıs'ı yasaklayanlar yarın CHP'nin o çok sahip çıktığı işçi haklarınıda ortadan kaldıracaklardır. Tehlike Kayseri'de, Trabzon'da en somut biçimiyle karşılarına çıkmıştır. Demokrasiden yana olup olmamak. CHP'nin yapacağı tercih budur.

Ancak CHP'nin bu tercihinde inandırıcı olabilmei ve demokrasiden yana yapacağı tercihin bir oksiyon haline dönüşebilmesi, CHP'nin kendi solundakilerle, sosyalistlerle bir diyalog kurması, demokrasinin korunması ve geliştirilmesi için tarafların somut anlaşmalara varması ile sağlanabilir. İçtenlikle belirtelimki bu, gerek CHP'nin ve gerekse sosyalistlerin önündeki bir kaç şanstan bir tanesi, belkide en önemlisidir...

İşçiler, Köylüler, Emekçiler, Sosyalist Aydınlar

Sosyalist Devrim Partisi gücünü sizlerden alan bir partidir. Tam bağımsızlığı savunduğu için, sermaye çevrelerine dayanmadığı için fukara bir partidir. Yalnızca işçi, köylü ve dar gelirli yurttaşların, sosyalist aydınların desteğiyle yaşar. Parasal giderlerini aidat ve bağışlarla karşılar.

EMEKÇİLER SOSYALİZME İNANAN GENÇLER
SDP BAĞIŞLARINIZI BEKLİYOR

10 Lira, 100 Lira, 1000 Lira... Gücünüz neyse. Bağış Kampanyasına siz de katılın.

BAĞIMSIZ TÜRKİYE SOSYALİZMİNİ BİRLİKTE KURACAĞIZ

Bağışlarınızı herhangi bir pstahaneden «120677 No.lu posta çeki - ANKARA» hesabına yatırabilirsiniz. Ayrıca posta masrafı ödemeniz gerekmez.

Tito'nun ölümü

(Baştarafı 3. sayfada)

ratmasıda olasıdır. Ancak burada şunu açıkça belirtmeliyiz ki, ileri sürülen ihtimallerin en azından bugünkü koşullarda gerçekle uzak-yakın hiç bir ilişkisi yoktur. Bir kere Yugoslavya birliği savaş içinde oluşturulmuş ve bugüne kadar başarılı bir çizgide her geçen yıl biraz daha pekişmiştir. Bu birlikte Tito'nun önemli bir etkisi vardır, fakat bugün bu birlik artık kurumlaşmıştır. Tito'nun ölümüyle birlikte uygulanmaya başlanan topluluk liderleri arasındaki döner başkanlık sistemi bu birliğin ana sigortalarından birini oluşturmaktadır. İkincisi Yugoslavya bir Afganistan değildir. Gerek Avrupa'nın göbeğinde yer alması ve gerekse tüm Yugoslav halkının ortak ideolojisinde Sovyetlere tabi olmama unsurunun en ağır basan unsur olması, Yugoslavya Sovyetlerin yayılma plânında yer alsa bile, Yugoslavya'nın Sovyetler tarafından işgalini bir ham hayalden öteye götüremez. Aynı nedenlerden dolayı, Yugoslavyada Sovyet yanlısı bir iç darbede bugün için kesinlikle olanaksızdır.

Öyle ise bütün bu gürültü neden koparılıyor? Bu sorunun cevabı, Afganistan işgalinden sonra ABD'nin Sovyetlere karşı uyguladığı stratejide ve yine ABD'nin Yugoslavya üzerinde beslediği umutlarda yatmaktadır. Koparılan gürültünün yaratıcısı ABD'dir. Tito'nun ölümü nedeniyle ileri sürülen dehşet verici ihtimallerle, ABD bir yandan Sovyetleri, aslında hakettiği bir yalnızlığa biraz daha gömecek bir dünya kamuoyu yaratmayı amaçlarken, öte yandan da en azından Tito kadar deneyli olmadığını varsaydığı yeni Yugoslav yönetimini bir paniğe sevkederek, Yugoslavya'yı kendi müttefiki durumuna getirme nin hesaplarını yapmaktadır.

ABD Tito'nun ölümünü, soğuk savaşta kullanacağı yeni ve önemli bir silah olarak değerelendirmenin peşindedir. Tito'nun ölümünden sonra Yugoslavya için asıl olasılık birle bir oyuna gelmesidir...

Bıçakçı'nın Mektubu

(Baştarafı 1. sayfada)

le getirildi. Türkiye'deki her 750 vatandaştan birinin hapishanede olduğu açıklanıyor. Siyasi cinayetlere kurban giden vatandaş sayısı bir günde 10 kişiden az olunca o gün olaysız geçmiş sayılıyor. Sağ güçlerce kurtarılmış bölgeler mahalle düzeyini aşarak şehirler hedefleniyor. Faşist ideoloji devlet yayın araçlarıyla propaganda ediliyor.

Önceleri Sosyalist devrimcileri hedefleyen faşist terör bu gün tüm ilericileri, demokratları, kendilerinden olmayan herkesi hedeflemektedir. CHP Adana ve Kayseri İl Başkanlarından sonra Trabzon'da CHP'li bir avukatın vahşice kurban edilmesi CHP'nin de hedef alındığını gösteriyor. Yıllar önce ilk saldırıların sağdan geldiği unutulmamıştır. Bu saldırılara ve sosyo-ekonomik yapıya tepki olarak bir bölüm sol, bugün bireysel terör içindedir. **Demokrasi güçleri programlı bir mücadeleye kanalize edilmediği takdirde, gelecek günlerde CHP tabanında da birey sel terör biçiminde tepkiler görülebileceği hakkındaki kuşkumu belirtmeme izin veriniz.** Koşullar bizi son durumun tahlilini yapmaya, insanlık ve demokrasi düşmanlarına karşı mücadele biçimini yeniden gözden geçirmeye zorlamaktadır.

Amerika'ya bağımlılığımızı sürdürerek ülkemizi gerçekten nükleer mezarlık haline getirebilecek olan Savunma İşbirliği Anlaşmasına ve dayatılmak istenen çağdışı bir yönetim biçimine karşı mücadele vermek, kanımca bu gün en ivedi görevlerimiz arasındadır. Bu mücadele de CHP'nin ve CHP solundaki güçlerin büyük rol oynayabileceği inancını taşıyorum.

Ülkemizin geleceği bakımından çok ciddi bulduğum bu konuları sizinle görüşme dileğinde olduğumu belirtmek istiyorum. Uygun göreceğiniz görüşme gününü bildireceğiniz umuduyla saygılar sunarım.

CENAN BIÇAKÇI
Sosyalist Devrim Partisi
Genel Başkanı

sosyalist DEVRİM

Sahibi: SDP adına Genel Başkan
CENAN BIÇAKÇI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
UĞUR CANKOÇAK

Yayın Yönetmeni:
AYDIN KÖYMEN

Yönetim ve Yazışma Adresi:
Sümer Sokak No. 9/9
Yenişehir - ANKARA

Abone Koşulları:
Yıllık, 100 TL. - 6 Aylık, 50 TL.

Abone Bedellerinin Posta Çeki:
120677 No.'ya yatırılması

Telefon: 29 10 42, ANKARA

Dizgi - Baskı:
Osmanlı Matbaası,
Cağaloğlu - İSTANBUL